

બી.એ.પી.એસ. સ્વામિનારાયણ સંસ્થા

બાળ સત્સંગ પરીક્ષા કાર્યાલય

સત્સંગ વિહાર - ૨ : પ્રેક્ટિસ પેપર - ૪

જવાબપત્ર - ૪

સમય : ૨ કલાક

કુલ ગુણ : ૧૦૦

પ્ર.૧ સાચો વિકલ્પ પસંદ કરી ચોરસ ખાનામાં જવાબ નંબર લખો.

[૫૦]

૧. આરતી ક્યાં લખાઈ હતી ?
 (૧) વરતાલમાં (૨) કાલવાણીમાં (૩) જુનાગઢમાં ૧.
૨. ભાવનગરમાં યોગીજી મહારાજને કોણે જમવાનું આમંત્રણ આપ્યું ?
 (૧) ખુશાલ ભટ્ટે (૨) પ્રભુદાસે (૩) લાલદાસે ૨.
૩. સંચિત કર્મને ક્યા ઉદાહરણથી સમજાવાય ?
 (૧) કોઠીમાંના દાણા (૨) ઉપરથી કોઠીમાં નાખવામાં આવતા દાણા (૩) કોઠીમાંથી નીકળતા દાણા ૩.
૪. ઘનશ્યામનાં માતાનું નામ શું હતું ?
 (૧) હેતબા (૨) પુરીબા (૩) ભક્તિમાતા ૪.
૫. નીલકંઠ વર્ણીની કલ્યાણ યાત્રા કેટલી લાંબી હતી ?
 (૧) ૫૦૦૦ કિ.મી. (૨) ૧૨૦૦૦ કિ.મી. (૩) ૧૫૦૦૦ કિ.મી. ૪.
૬. શીતળદાસને કેટલા મુક્તોનું પૂજન કરવું હતું ?
 (૧) ૫૦૦૦ (૨) ૧૦૦૮ (૩) અનંત ૬.
૭. કાઠીઓને કોણે કહ્યું કે, “મારે તો બોલવું હતું પણ બોલી જ ન શકાયું ?”
 (૧) પૂજાજી (૨) માયારામ (૩) જસા ભગત ૭.
૮. શાસ્ત્રીજી મહારાજે ત્રણ માળનું મંદિર ક્યાં બાંધ્યું ?
 (૧) બોચાસણમાં (૨) સારંગપુરમાં (૩) ગઢડામાં ૮.
૯. અંતકાળે જુનાગઢનાં નવાબને કોણ સાંભર્યું ?
 (૧) ગુણાતીત સ્વામી (૨) મંગળજી દિવાન (૩) શ્રીજી મહારાજ ૯.
૧૦. મહારાજનાં દર્શન કરવા કાગડાના રૂપમાં કોણ આવ્યું ?
 (૧) વિષ્ણુ (૨) બ્રહ્મા (૩) શિવ ૧૦.
૧૧. કોના દરબારમાં શાકોત્સવ ઉજવાયો હતો ?
 (૧) સુરા ખાયરના (૨) દાદા ખાયરના (૩) મૂળુ ખાયરના ૧૧.
૧૨. ક્યા ગ્રંથ દ્વારા ગુણાતીતાનંદ સ્વામીએ મહારાજનો મહિમા આત્માનંદ સ્વામીને સમજાવ્યો ?
 (૧) ભાગવત (૨) વેદ (૩) વચનામૃત ૧૨.
૧૩. મહારાજને કાયમ જુનાગઢમાં રહેવાનું કોણે કહ્યું ?
 (૧) મંગળજી દિવાન (૨) ગજેન્દ્ર ખાન (૩) ગુણાતીતાનંદ સ્વામી ૧૩.

૧૪. ભગતજીને ચૂનો કચરતી વખતે કયા જોખમથી ચેતવ્યા ?
 (૧) હાથ ભાંગી જશે (૨) આંધળો થઈશ (૩) ઉલ્ટીઓ થશે ૧૪. ૨
૧૫. કોણે કહ્યું કે, 'ઉપાસના પ્રવર્તનમાં મદદ કરનારને શ્રીજી મહારાજ અક્ષરધામમાં લઈ જશે ?'
 (૧) યોગીજી મહારાજે (૨) બાલમુકુંદ સ્વામીએ (૩) શાસ્ત્રીજી મહારાજે ૧૫. ૩
૧૬. ગાડીમાં ઠાકોરજીની મૂર્તિ પડી ગઈ ત્યારે સ્વામીશ્રીએ પ્રાર્થના કરી, દંડવત્ કર્યા અને .....
 (૧) થાળ ધરાવ્યો (૨) ડ્રાઈવરને વટયા (૩) ઉપવાસ કર્યો ૧૬. ૧
૧૭. શાસ્ત્રીજી મહારાજે કોને કહ્યું કે, 'જો નારણ'દા આવે અને ભક્ત ચિંતામણી વાંચે તો હું સાજો થઈ જાઉં.'
 (૧) મગનભાઈને (૨) આશાભાઈને (૩) તુલસીભાઈને ૧૭. ૩
૧૮. કુશળકુંવરબાના પત્રમાં મહારાજે તેમના સરનામામાં શું લખ્યું ?
 (૧) અનિર્દેશ (૨) અમદાવાદ (૩) ગઢડા ૧૮. ૧
૧૯. કોણ સ્વામીશ્રીના ચૈતન્ય મંદિરનું ઉદાહરણ છે ?
 (૧) રામસંગ બાપુ (૨) જેઠાભાઈ (૩) મેરૂભા ૧૯. ૧
૨૦. દિવસનાં કેટલા કલાક આપણે અભ્યાસ કરવો જોઈએ ?
 (૧) બે કલાક (૨) ત્રણ કલાક (૩) એક કલાક ૨૦. ૨
૨૧. શું જોઈને શ્રીજી મહારાજ કરસન ભાવસારનાં ઘરેથી નીકળી ગયા ?
 (૧) કાળો દોરો (૨) નાળિયેર (૩) કાળા દાણા ૨૧. ૧
૨૨. મહારાજે કોને કહ્યું કે, 'તમે અમારો નિયમ પાળ્યો, તેથી અમે તમને અમારા દર્શન દેવા જ અહીં આવ્યા છીએ.'
 (૧) જોબન પગીને (૨) ઝીણાભાઈ દરબારને (૩) સુરા ખાચરને ૨૨. ૧
૨૩. દર્શન કરવાની કોની રીતને મહારાજે યાદ કરી છે ?
 (૧) જીવુબાની (૨) લાડુબાની (૩) કુશળકુંવરબાની ૨૩. ૩
૨૪. સ્વામીશ્રીની કઈ આજ્ઞામાં કુટુંબના પ્રશ્નોનું સમાધાન કરવાની શક્તિ છે ?
 (૧) ડુંગળી ન ખાવામાં (૨) પૂજા કરવામાં (૩) ઘરસભામાં ૨૪. ૩
૨૫. શાસ્ત્રીજી મહારાજની આજ્ઞા પ્રમાણે આપણે એક વર્ષમાં કેટલા નિર્જળા ઉપવાસ કરવા જોઈએ ?
 (૧) ૫ (૨) ૩ (૩) ૭ ૨૫. ૧
૨૬. આપણે કેવો ખોરાક ખાવો જોઈએ ?
 (૧) ઘરમાં બનાવેલો ખોરાક (૨) ઠાકોરજીને ધરાવેલો ખોરાક (૩) બંને વિકલ્પ ૨૬. ૩
૨૭. કરસન ભાવસારને માંદગીમાંથી કોણે સાજા કર્યા ?
 (૧) ડૉક્ટરે (૨) દવા (૩) શ્રીજી મહારાજે ૨૭. ૩
૨૮. કયા ગામના ઠાકોરે સુરા ખાચરને ધર્મમાંથી પાડવા તેમના રૂમમાં ખરાબ સ્ત્રીને મોકલી ?
 (૧) લોયા (૨) સારંગપુર (૩) જસદણ ૨૮. ૩
૨૯. સત્સંગીઓ માટે પાયાના કેટલા વર્તમાન પાળવાના હોય છે ?
 (૧) ૨ (૨) ૫ (૩) ૧૧ ૨૯. ૨

30. નિત્યાનંદ સ્વામી વ્યાસજીનો અવતાર છે, એવું કોણે કહ્યું ?
 (૧) સિદ્ધાનંદજીએ (૨) દયાનંદજીએ (૩) હરિનારાયણનંદજીએ 30. ૧
31. કયા ધર્મગ્રંથમાં મહારાજે આવકનો અમુક ભાગ ભગવાનને આપવો જોઈએ તેમ કહ્યું છે ?
 (૧) વચનામૃત (૨) શિક્ષાપત્રી (૩) સ્વામીની વાતો 31. ૨
32. જૈન આગેવાનો સ્વામિનારાયણના સંતોને ક્યાં મળ્યા ?
 (૧) અમદાવાદમાં (૨) રાજકોટમાં (૩) સુરતમાં 32. ૧
33. પર્વતભાઈ કેટલા દિવસ જમ્યા વગર રહ્યા ?
 (૧) ૧ દિવસ (૨) ૭ દિવસ (૩) ૧ મહિનો 33. ૨
34. મગનભાઈને કોણે સત્સંગ કરાવ્યો ?
 (૧) હરમાનભાઈએ (૨) સી. ટી. પટેલે (૩) સી. એમ. પટેલે 34. ૧
35. મુક્તાનંદ સ્વામીએ આરતી બનાવી ત્યારે શ્રીજી મહારાજની ઉંમર કેટલી હતી ?
 (૧) ૨૮ વર્ષ (૨) ૩૫ વર્ષ (૩) ૨૨ વર્ષ 35. ૨
36. કુલ કેટલા વચનામૃત છે ?
 (૧) ૨૬૨ (૨) ૨૭૫ (૩) ૨૭૧ 36. ૧
37. મગનભાઈને શાસ્ત્રીજી મહારાજના પ્રથમ દર્શન ક્યાં થયા હતા ?
 (૧) આણંદમાં (૨) ગોંડલમાં (૩) જુનાગઢમાં 37. ૧
38. કયા વર્તમાન પાળવાને લીધે ભગવાન આપણાથી દૂર નથી ?
 (૧) નિર્માન (૨) નિસ્નેહ (૩) નિષ્કામ 38. ૩
39. ભગવાનની મૂર્તિ ..... જેવી છે.
 (૧) પારસમણી (૨) ચિંતામણી (૩) ખૂબ 39. ૨
40. પૂજા પૂરી થયા બાદ આપણે શું કરવું જોઈએ ?
 (૧) સત્સંગનું વાંચન (૨) પંચાંગ પ્રણામ (૩) નાસ્તો 40. ૨
41. ઘનશ્યામે ક્યારે ગૃહત્યાગ કર્યો ?
 (૧) અષાઠ સુદ-૧૦ (૨) જેઠ સુદ-૧૦ (૩) શ્રાવણ વદ-૯ 41. ૧
42. મહારાજે કોને કહ્યું કે, 'અમારું અક્ષરધામ તમને ભેટ આપીશ ?'
 (૧) મુક્તાનંદ સ્વામીને (૨) કુરુજી દવેને (૩) ગુણાતીતાનંદ સ્વામીને 42. ૨
43. દરરોજ કેટલી સ્વામીની વાતો દરેક સત્સંગીઓએ વાંચવી જોઈએ ?
 (૧) ૧૦ (૨) ૫ (૩) ૩ 43. ૨
44. સબ દર્દો કી એક દવા = ...
 (૧) સત્સંગસભા (૨) ઘરસભા (૩) વિસ્તારની સભા 44. ૨
45. કયા ધર્મગ્રંથ દ્વારા ગુણાતીતાનંદ સ્વામીએ આત્માનંદ સ્વામીને ઉપાસના દૃઢ કરાવી ?
 (૧) ભાગવત (૨) વેદ (૩) વચનામૃત 45. ૩
46. અનિર્દેશ એટલે શું ?
 (૧) જેનો ઉલ્લેખ કરી શકાય (૨) અક્ષરધામ (૩) એક નામ 46. ૨

૪૭. મૂર્તિપૂજા સાચી છે તે કયા પ્રસંગથી સાબિત થાય છે ?
 (૧) નૃસિંહ ભગવાનના (૨) દૃતરાષ્ટ્રના (૩) જીવુબાના ૪૭.
૪૮. કાલીદત્ત સાથેના પ્રસંગ દ્વારા ભગવાનનો કયો ગુણ દર્શાવવામાં આવ્યો છે ?
 (૧) સાકાર છે (૨) સર્વ કર્તાહર્તા છે (૩) નિરાકાર ૪૮.
૪૯. નીલકંઠવર્ણીની કલ્યાણયાત્રા કેટલા કિલોમીટરની હતી ?
 (૧) ૧૦,૦૦૦ (૨) ૧૨,૦૦૦ (૩) ૧૫,૦૦૦ ૪૯.
૫૦. કોના દરબારમાં લોચાનો શાકોત્સવ ઉજવાયો હતો ?
 (૧) સુરા ખાચરના (૨) દાદા ખાચરના (૩) મૂળુ ખાચરના ૫૦.

પ્ર.૨ નીચેના વાક્યો ખરાં (✓) છે કે ખોટાં (X) તેની નિશાની સામેના ખાનામાં કરો.

[૨૦]

૧. ગોપાળાનંદ સ્વામીની મૂર્તિ ઘણીવખત ખુશાલભટ્ટ સાથે રમવા બહાર આવતી. ૧.
૨. દૃતરાષ્ટ્રની જાળને લીધે ૧૦૦૦ પક્ષીઓ બળીને મરણને શરણ થયા. ૨.
૩. ઘનશ્યામે ઉત્પન્ન કરેલા વાવાઝોડામાં કાલીદત્ત મરાયો. ૩.
૪. ચમત્કારીક શક્તિથી અવતારોએ સમાધિનો જાદુ દેખાડ્યો. ૪.
૫. સુરાખાચર બોલવા ગયાં પણ બોલી ન શક્યા. ૫.
૬. લાડુબા ગરમ રોટલો વાસુદેવ નારાયણનાં ઓરડે લાવ્યાં. ૬.
૭. ગઢામાં સરઘસમાં એક બાળકે શ્રીજી મહારાજને કાકડી આપી. ૭.
૮. શાસ્ત્રીજી મહારાજનો જન્મ મહેળાવમાં થયો હતો. ૮.
૯. શાસ્ત્રીજી મહારાજનાં માતાનું નામ હેતબા હતું. ૯.
૧૦. યોગીજી મહારાજનું બાળપણનું નામ શાંતિલાલ હતું. ૧૦.
૧૧. ઓદરકાના અગરસંગ બાપુ રાવણ અને કંસ જેવું જીવન જીવતા હતા. ૧૧.
૧૨. આણંદમાં કાશીદાસ મોટાએ જોબન પગીને જમવા આગ્રહ કર્યો. ૧૨.
૧૩. મહારાજની મૂર્તિનો એક એક ભાગ જોઈને કુશળકુંવરબા આંખો બંધ કરીને તે ભાગને તેમના હૃદયમાં જોતા. ૧૩.
૧૪. ઘનશ્યામ આગ્રહ કરતા કે દરેકે પૂનમે ઉપવાસ કરવો. ૧૪.
૧૫. જે ભક્તને નિષ્કામી વર્તમાનમાં કાચ્યપ હોય તે અમારાથી હજાર ગાઉ છેટો છે. ૧૫.
૧૬. બ્રાહ્મણોએ જ્યાનંદ સરસ્વતીને વિજયનગરથી તેડાવ્યા. ૧૬.
૧૭. સાપ પરમહંસોના હાથ, પગ, બરડો તથા માથે સરક્યો છતાં સંતોએ ધ્યાન ન છોડ્યું ૧૭.
૧૮. કમળશીનો ખાટલો ખભે લઈ ઝીણાભાઈ જેટલાં ડગલાં ચાલ્યા હતા તેટલા ડગલા મહારાજ તેમની નનામી ઉપાડીને ચાલ્યા. ૧૮.

૧૯. વચનામૃતમાં જીવનના તમામ પ્રશ્નોના જવાબ છે.

૧૯.

૨૦. દિગ્વિજયકશિપુએ બ્રહ્માજીને મારવા તપ કર્યું.

૨૦.

પ્ર.૩ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ૧ કે ૨ વાક્યમાં જવાબ લખો.

[૨૦]

૧. નાનીબા કોણ હતા અને ક્યાંના હતા ?

૪. નાનીબા કાશીદાસનાં માતા હતા અને તેઓ બોચાસણના હતા.

૨. મહારાજે તેમનાં વન વિચરણની કેવી વાતો વચનામૃત ગદ્યા મધ્ય-પૃષ્ઠ માં કરી છે ?

૪. તેઓ સર્પો, સિંહ, હાથી તથા અનેક હિંસક પ્રાણીઓ વચ્ચેથી પસાર થયા પણ નિર્ભય થઈને રહેતા હતા.

૩. કઈ બે વસ્તુઓ મહારાજે બ્રહ્માજીને આપી ?

૪. મહારાજે બ્રહ્માજીને પ્રસાદ અને મોક્ષ આપ્યા.

૪. બીજાને ન છેતરવા માટે ઝીણાભાઈએ કયા બે કારણો આપ્યા ?

૪. જો મારું ખોટું હશે તો તમારું પણ ખોટું પડશે અને ચોરી કરીએ તો ભગવાનને છેતર્યા કહેવાય.

૫. કેવા વિચારોથી મગનભાઈ લાંચ લેતા ન હતા ?

૪. જો હું લાંચ લઉં તો મારો તિલક-ચાંદલો લજવાય.

પ્ર.૪ મુખપાઠ પંક્તિ પૂર્ણ કરો.

[૧૦]

૧. સ્વસ્થાનં ..... પુનરાગમનાય ચ ॥

૪. સ્વસ્થાનં ગચ્છ દેવેશ, પૂજામાદાય મામકીમ્ ।
ઈષ્ટકામ પ્રસિદ્ધ્યર્થમ પુનરાગમનાય ચ ॥

૨. જે છે અક્ષરધામ ..... ગુણાતીતાનંદને

૪. જે છે અક્ષરધામ દિવ્ય હરિનું, મુક્તો હરિ જ્યાં વસે,
માયા પાર કરે અનંત જીવને, જે મોક્ષનું દ્વાર છે;
બ્રહ્માંડો અણુતુલ્ય રોમ દિસતાં, સેવે પરબ્રહ્મને,
એ મૂલાક્ષર મૂર્તિને નમું સદા, ગુણાતીતાનંદને.

૩. ગુણાતીતં ..... ભજે ॥

૪. ગુણાતીતં ગુરું પ્રાપ્ય, બ્રહ્મરૂપં નિજાત્મનઃ ।
વિભાવ્ય દાસભાવેન, સ્વામિનારાયણં ભજે ॥

૪. રાત્રે સૂતાં પહેલાની પ્રાર્થના.
૫. હે મહારાજ, હે સ્વામી ! હે મહંતસ્વામી મહારાજ ! આખા દિવસમાં જાણે અજાણે મારાથી ભૂલ થઈ હોય તે માફ કરજો. ફરી ભૂલ ન થાય તેવી પ્રેરણા આપજો અને સવારે મને વહેલો ઉઠાડજો. આવતી કાલે આપને વિશેષ રાજી કરી શકું તેવી શક્તિ આપજો.

૫. શોભો સાધુગુણે ..... વંદુ અહો.
૫. શોભો સાધુગુણે સદા સરળને, જક્તે અનાસક્ત છો,
શાસ્ત્રીજી ગુરુ યોગીજી ઉભયની, કૃપા તણું પાત્ર છો;
ધારી ધર્મધુરા સમુદ્ર સરખા, ગંભીર જ્ઞાને જ છો,
નારાયણસ્વરૂપદાસ ગુણીને, સ્નેહે જ વંદુ અહો.

પ્ર.૫ નીચેના કોઈપણ એક વિષય પર ટૂંકનોંધ લખો. (૧૦ થી ૧૨ લીટીમાં)

[૧૦]

૧. ખીમા સુથાર ગભરાયા વગર રહ્યા (પાઠ નં. ૨૧)
૨. કર્મ અને દાણાનું વાસણ (પાઠ નં. ૨)
૩. ભગવાન દિવ્ય છે. (પાઠ નં. ૧૦)